

ECZANELER

İstanbul'da Açılan Yabancılara Ait Eczaneler

Della Sudda Eczahanesi: Ecz. Della Sudda (Faik Paşa) tarafından açılan bu eczahane İstanbul'da açılan ilk eczanelerdendir.

İngiliz Eczanesi: 1833' te italyan Noel ve François Canzuch kardeşler ve tarafından açılmıştır.

Büyük Paris Eczanesi: Ecz. Cesar Reboul tarafından açılmıştır.

İki Kapılı Eczane: 1757 yılında Bahçekapı semtinde kimin tarafından açıldığı bilinmeyen bu eczahane 1891 yılında Ecz. Gorgi Tülbetçiyân'a geçmiştir.

İstanbul'da Açılan Türklere Ait Eczaneler

Eczahane-i Hamdi: İlk Türk eczanesi olan Eczahane-i Hamdi 1895 de İstanbul'da Zeyrek'te Ecz. Hamdi Bey tarafından açılmıştır.

Ethem Pertev Eczahanesi: 1895'te Ecz. Ethem Pertev Bey tarafından Aksaray'da açılmıştır.

İstikamet Eczahanesi: Ecz. Hasan Rauf Bey tarafından 1900'de Divanyolu'nda açılmıştır.

Halep Eczahanesi: Ecz. Beşir Kemal Bey tarafından 1898 de Bahçekapı'da açılmıştır

GEDİK USULÜ

TÜRK İLAÇ SANAYİİ TARİHÇESİ

Osmanlılar Döneminde yerli müstahzar ilaç yapımına 1830 yıllarından itibaren eczane laboratuvarlarında başlanmış ve 1850 yıllarından sonra ise önem kazanmıştır.

1820 yıllarında İstanbul eczanelerinde Avrupa Ülkelerinden getirilen "Theriac" ve "Esprit de melisse" den başka bir müstahzarın bulunmadığı kaydedilmiştir.

Osmanlı Döneminde yabancı kökenli müstahzar ilaçlara "Müstahzarat-ı Tıbbiye-i Ecnebiye", yerli müstahzarlara ise "Müstahzarat-ı Tıbbiye-i Osmaniye", adı verilmekteydi.

Türk eczacıları Türk müstahzarların yapımı ile 1890 yılından itibaren ilgilenmeye başlamışlardır. İlk müstahzar yapanlar ise ilk Türk eczanelerini açan Hamdi Bey, Ethem Pertev Bey ve Beşir Kemal Bey'lerdir.

Türkiye'de serum ve injeksiyon ampulleri Hasan Rauf tarafından 1900 yılında açılan İstikamet Eczanesinin laboratuvarlarında üretilerek Rauf Ampulleri adı altında ticarete

çıkartılmıştır. Bunu Şark İspençiyari Laboratuvarı'nın çıkardığı Alfa Ampulleri ve Ecz. Mustafa Nevzat Pısağ'ın 1923 den itibaren çıkardığı Mustafa Nevzat Ampulleri izlemiştir.

Memleketimizde müstahzar ilaç imalinin öncülerinden biride Dr. İbrahim Ethem Ulagay olmuştur.

1954 yılında çıkarılan Yabancı Semaye Teşvik Yasası'ndan yararlanan dış ülkelerin büyük ilaç firmaları 1955-1960 yılları arasında Türkiye'de tesis kurarak kendi müstahzarlarını yapıp piyasaya çıkarmaya başlamışlardır.

Tıbbi Müstahzar yapımına Ordu Teşkilatı da öncülük etmiştir. Bu tip üretim yapılan ilk yer İstanbul'da Gülhane Askeri Hastanesidir. Malzeme-i Sıhhiye-i Askeriye İmalathanesi ismini alan bu tesis Alman hekim Dr. Weiting Paşa' nın yönetiminde geliştirilerek Almanya'dan yeni makineler getirtilerek ordunun ihtiyacı olan ilaç ve sıhhi malzeme, pansuman malzemesi ve harp paketinin bir kısmı hazırlanmıştır. Beylerbeyi Sarayının Eski Paşalar ve Ağalar Dairesinde açılan Transit Depolarında ordu için koprime, ampul ve pansuman malzemeleri üretilmiştir.

Eczacı Süleyman Ferit Eczacıbaşı